

DZIENNIK POMORSKI

PRZEDPŁATA:

Miesięcznie w ekspedycji	2,55 zł.
Z odnośnikiem i w agencjach	2,65 „
Na pocztę, już z odnośnikiem	2,89 „
Kwartalnie w ekspedycji	7,85 „
Na pocztę, już z odnośnikiem	8,87 „
Strajki i inne wypadki zwalniają Wydawnictwo z dostarczania numerów bez zwrotu części kwoty abonamentowej.	

OGŁOSZENIA:

na 4 s ronie 6 lam. od wiersza mm. lub jego miejsca 15 gr., na 3 str. 30 gr., na 2 str. 60 gr. Dla W. M. Gdańska te same liczby w guldenach. Tłumaczenia i ogł. skomplikowane o 20 proc. drożej. Ogł. z innych krajów płatne tylko w walucie wchł. Tomiszowego ogłoszenia się nie gwarantuje.

Ogłoszenia przyjmują się do godz. 9 przed poł.

Piątek: Otmara ap.
Sobota: Salomei

CHOJNICE, sobota dnia 17. listopada 1928 r.

Słońca wschód 7.27 zachód 16.03
Księżyc wschód 11.10 zach. 18.18

Zmiana ustroju podatkowego

Jakie projekta rząd zgłosił?

Zgodnie z zapowiedzią ministra skarbu wplynęły do kancelarii sejmowej projekty rządowe reformy podatkowej.

Projekt podatku majątkowego.

Począwszy od 1 stycznia 1929 r. pobiera się stały podatek majątkowy wolny od wszelkich dodatków samorządowych. Stały podatek majątkowy wymierza się na podstawie oszacowania majątków dokonywanego zasadniczo na każdy 3 letni okres szacunkowy. Minister skarbu może skrócić ten okres. Pierwszy okres obejmuje lata 1929, 1930 i 1931.

Kapitał zagraniczny wpływający w jakiegokolwiek bądź formie pożyczek do kraju, zwolniono od podatku majątkowego. Od podatku zwolnione są również urządzenia domowe i inne przedmioty, służące do osobistego użytku płatników, wartości łącznej nie przekraczającej 10 tysięcy złotych.

Dla należytego opracowania norm szacunkowych projekt przewiduje istnienie Rady Szacunkowej o charakterze opiniodawczym, w skład której oprócz przedstawicieli ministerstwa skarbu, przemysłu i handlu oraz rolnictwa wejdą również przedstawiciele wszelkich rodzajów majątków.

Najmniejszą wartość majątku, podlegającą podatkowi określono w kwocie ponad 10 tys. złotych.

Zasadnicza stawka podatkowa wynosi 5 pro mille. (za tysiąc). Jedynie do majątków, których wartość nie przekracza 15 tys. zł. zastosowano obniżoną stawkę podatkową w wysokości 4 pro mille. Dokonywanie wymiaru podatkowego odbywać się będzie w pierwszej instancji przez urzędy skarbowe.

Projekt ustawy nie przewiduje przymusu składania zeznań o majątku, nadaje jedynie płatnikom, którzy dobrowolnie złożą zeznanie, pewne przywileje, w postępowaniu wymiarowym. Obowiązek złożenia zeznania pod sankcją karną jest przewidziany jedynie w razie osobistego wezwania skierowanego do płatnika. Projekt przewiduje możliwość całkowitego względnie częściowego umorzenia podatku w wypadkach straty lub zmniejszenia się majątku.

Ministerstwo skarbu, licząc się z tem, że wymiar podatku nie może być ukończony wcześniej, niż na wiosnę r. 1930, zamierza pobrać w r. 1929 zaliczkę na poczet przyszłego podatku. Zaliczka obliczona będzie w stosunku 3 proc. do ustalonego podatku dochodowego na 1928 r z za stosowaniem regresji dla dochodów, nie przekraczających 9 tys. zł. Wpłacona zaliczka będzie za rachowana na stały podatek majątkowy, przypadający na rok 1929.

Rząd przewiduje, że z podatku majątkowego wpłynę w r. 1929 98 milj. 207 tys. 176 zł.

Projekt podatku gruntowego.

Projekt ustawy o podwyższeniu i wyrównaniu stawek podatków gruntowych oraz o unormowaniu poboru niektórych danin komunalnych przewiduje, iż na terenie b. zaboru pruskiego podatek będzie pobierany na podstawie ustawy pruskiej z 21 maja 1861 r. licząc 7 zł za 1 markę złotą.

Projekt przewiduje regresję zastosowaną w ten sposób, iż płatnicy opłacający tytułem podatku gruntowego nie więcej niż 18 zł rocznie, wpłacają tylko połowę należności. Płatnicy opłacający od 18 do 70 złotych wpłacają tylko 80 proc. należności.

Do podatku gruntowego pobieranego na podstawie nowej ustawy nie będzie doliczony 10 proc. dodatek, który doliczany jest obecnie do wszystkich podatków i opłat skarbowych.

Dodatki samorządowe do państwowego po-

Smutne echa ogromnej katastrofy

Jak ratowano pasażerów statku Vestris. — Niedołęstwo kapitana. — Bohaterski murzyn. — Akcja okrętów ratowniczych. —

Nowy Jork, 15. 11. (radjo.) Wczoraj rano przy był do tutejszego portu niemiecki statek transoceaniczny, na pokładzie którego znajduje się 25 rozbitków zatopionej „Vestris” oraz ciało mężczyzny znalezione na unoszonej przez fale tratwie.

Opowiadanie rozbitków potwierdzają dotychczasowe pogłoski o dobrowolnej śmierci kapitana „Vestris”, który nie zgodził się na opuszczenie parowca i wraz z nim zatonął.

Nowy Jork, 15. 11. (radjo.) W porcie wysadzono na brzeg najpierw rozbitków, którymi zajęli się natychmiast władze portowe.

Rozbitkowie opowiadają bardzo ciekawe szczegóły i winę utonięcia części załogi i pasażerów przypisują kierownictwu okrętu.

Według zgodnych ich relacji do katastrofy można było nie dopuścić, gdyby zawczasu wezwało się pomocy. Na parowcu do ostatniej chwili wszystko było w porządku. Panika powstała dopiero wówczas, gdy przewróciły się pierwsze spuszczone łodzie, przepełnione przeważnie kobietami i dziećmi i rozległ się rozpaczliwy krzyk tonących.

Niektórzy pasażerowie twierdzą, że zarządzenia kierownictwa parowca były tak dalece spóźnione, iż od początku katastrofy do wysłania pierwszego sygnału alarmowego upłynęło 4 do 5 godzin. Gdyby zawczasu uwiadomiono pobliskie statki o grożącej katastrofie napewno udałoby się uratować wszystkich pasażerów i całą załogę.

Nowy Jork, 15. 11. (radjo.) W ciągu dnia przy był tutaj również amerykański parowiec frachtowy „American Shipper” ze 125 rozbitkami. Na po-

datku gruntowego nie mogą przewyższać w łącznej sumie 150 proc. ogólnej kwoty państwowego podatku gruntowego. Poza dodatkami temi grunty nie mogą być obciążone żadnymi innymi podatkami komunalnymi z wyjątkiem opłaty składek na rzecz związków religijnych i izb rolniczych.

Projekt ustawy o podatku od obrotu.

Projekt tej ustawy upoważnia ministra skarbu do obniżenia podatku przemysłowego od obrotu.

Minister skarbu jest upoważniony w wypadkach stwierdzonej potrzeby gospodarczej do obniżania stopy podatku przemysłowego od obrotu najniżej do 1 proc. od obrotów.

Na podstawie dotychczasowych przepisów minister skarbu był upoważniony do obniżania stawek podatku obrotowego tylko dla kupców hurtowych. Obecnie upoważnienie zostało rozszerzone i pozwoli zastosować ulgi również w odniesieniu do przedsiębiorstw handlu detalicznego.

Minister skarbu podkreśla, że takie obniżenie będzie w wielu wypadkach konieczne ze względu na ogólną politykę gospodarczą.

Meksykańska tragedia zemsty

Nowy Jork, 15. 11. Zamordowanie prezydenta Obregona znalazło wczoraj w Meksyku sensacyjny epilog.

Bratanek zamordowanego prezydenta, kpt. Obregon zażądał dopuszczenia do więzienia w którym znajdował się morderca. Po przybyciu do celi Torala, kpt. Obregon dobył momentalnie rewolwer, którym zamierzał zastrzelić mordercę swego stryja i w ten sposób dokonać zemsty. W ostatniej chwili zdołali strażnicy ubezwładnić go przeszkadzając zamiarowi. Po odebraniu broni odesłano go do domu. W kilka godzin później w mieszkaniu swoim kpt. Obregon wystrzelał rewolwerowym skierowanym w skroń odebrał sobie życie.

kładzie statku amerykańskiego „Manning” znajduje się m. in. czterech zmarłych a na parowcu „Porter” jeden zabity. Parowce te oczekiwane są w tutejszym porcie w ciągu najbliższych godzin.

Z dalszych opowiadań rozbitków, których znalazł niemiecki statek Hoydowy „Berlin”, wynika, że zostali oni ocaleni bohaterskim wysiłkiem pewnego murzyna, który nie namyślając się długo, wskoczył do wody, aby dogonić łódź, porwaną przez wzburzone fale morskie. Następnie murzyn ten przeniósł wszystkich 22 rozbitków do łodzi, która po 24 godzinach błąkania się po morzu, napotkała niemiecki statek „Berlin”.

Nowy Jork, 15. 11. (radjo.) Kapitan amerykańskiego parowca „Shipper Gummings”, który to parowiec ocalał około 100 ludzi, podaje że przy był na miejsce, oznaczone przez radjotelegram w poniedziałek wieczorem i natychmiast rozpoczął poszukiwania.

Pierwsza łódź ratunkowa zbliżyła się do parowca o godzinie 4 min. 5 nad ranem. Statek ocalał 5 łodzi ratunkowych. Posuwając się do szczytków zatopionego parowca „Shipper” uratował kobietę, która 18 godzin pozostawała w wodzie. „Shipper” prowadził poszukiwania do południa dnia wczorajszego, poczem odjechał do Nowego Jorku, pozostawiając szereg okrętów na miejscu katastrofy.

Amerykański pancernik „Wyoming” uratował 5 pasażerów zatopionego okrętu oraz 3 członków jego załogi, którzy utrzymywali się na powierzchni wody za pomocą pasów.

Nowy pancernik niemiecki

będzie cudem współczesnej techniki wojennej

Berlin, 15. 11. Według informacji niemieckiej prasy prowincjonalnej, budowany pancernik klasy A. będący w obecnej chwili przedmiotem sporu pomiędzy stronnikami politycznymi, będzie najdoskonalszym cudem techniki wojennej.

Okręt opancerzą płyty ze stali chromowej, spajane a nie łączone nitami, jak to czyniono dotychczas.

Nowy pancernik niemiecki wytrzyma z łatwością uderzenia takich pocisków, od których niezwłocznie zatonąłby każdy inny okręt tej samej wielkości.

Ponieważ maszyny parowe będą zastąpione motorami Diesla, krążownik nie będzie posiadał kominów. Chociaż pancernik będzie miał pojemność „tylko” 10 tys. ton — piszą dzienniki niemieckie — jednak udźwignie 8 automatycznych dział 28 cm. a nadmierne obciążenie wyrówna specjalnie lekki gaz, którym wypełni się — stosowane poraz pierwszy w budowie okrętów wojennych — podwójne dno pancernika.

„Ginące miasto”.

Szczecin upada z powodu polskiej konkurencji

Berlin, 15. 11. Socjalistyczny „Vorwärts” omawia w długim artykule rozpaczliwe położenie gospodarce Szczecina w latach ostatnich, wywołane wzrostem Gdańska, a przede wszystkim Gdyni, „którą polacy zdołali w amerykańskim tempie zmienić w ciągu krótkiego czasu z wioski rybackiej na wielki port”. Drugim powodem upadku Szczecina jest zamknięcie 2 największych w Niemczech stoczni.

Autor, udowadniając statystycznie stały zanik gospodarczy Szczecina, domaga się natychmiastowej pomocy rządu dla „ginącego miasta”.

Kolejarze — narodowi łączą się

Dnia 11 listopada połączył się Polski Związek Kolejowców ze Związkiem Kolejarzy Zjednoczenia Zawodowego Polskiego. Nowa organizacja orzekła się: „Zjednoczeniem Kolejowców Polskich”. Liczba członków 70 tys. Jest to największa organizacja kolejarzy.

W niedzielę dnia 11 bm. odbyło się w Warszawie o godzinie 12 przed południem w sali Towarzystwa Higienicznego uroczyste podpisanie aktu organizacyjnego, a mianowicie: Polskiego Związku Kolejowców ze Związkiem Kolejarzy Zjednoczenia Zawodowego Polskiego.

Dwie te organizacje skupiające obecnie 70.000 pracowników kolejowych, dają powyższym krokiem niezbitą dowód, iż ugruntowuje się wśród mas kolejowych świadomość o szkodliwości dotychczasowego rozbitcia na 17 związków i związków, zwalczających się wzajemnie i niemających wskutek tego należytych sił do skutecznej obrony interesów zawodowych swych członków.

W ten sposób powstaje w dziesięcioletnią rocznicę odzyskania Niepodległości nowa bezpartyjna kolejowa organizacja zawodowa pod nazwą: „Zjednoczenie Kolejowców Polskich” która wysuwając się ilością swych członków na czoło wszystkich związków kolejowych, stanie się w krótkim czasie niewątpliwie ośrodkiem skupiającym cały ogół zdrowo myślących pracowników kolejowych.

Cele nowej organizacji określa w najgłówniejszych zarysach treść aktu zjednoczenia Polskiego Związku Kolejowców (P. Z. K.) z Związkiem Kolejarzy Zjednoczenia Zawodowego Polskiego (Z.Z.P.), który brzmi jak następuje:

„W dziesiątą rocznicę odzyskania Niepodległości i zjednoczenia Ojczyzny dnia 11 listopada 1928 r. my niżej podpisani członkowie Zarządów Głównych Polskiego Związku Kolejowców i Związku kolejarzy Zjednoczenia Zawodowego Polskiego w pełnym poczuciu odpowiedzialności, jaka ciąży na nas, jako na kierownikach kolejowego ruchu zawodowego w Polsce, postanawiamy, co następuje:

Zespołić dla dobra ogółu pracowników kolejowych Polski Związek Kolejowców ze Związkiem Kolejarzy Zjednoczenia Zawodowego Polskiego w jedną bezpartyjną organizację zawodową pod nazwą „Zjednoczenia Kolejowców Polskich”.

Zalczyć wysiłki poszczególnych Związków, upatrując w solidarności zawodowej jedyny skuteczny środek w walce o słuszne prawa kolejowca polskiego.

Zrealizować gorące pragnienia szerokich rzesz pracowników kolejowych wyrażając się w dążności do stworzenia potężnej bezpartyjnej organizacji zawodowej, jednoczącej ogół pracowników kolejowych.

Postanowienie to spowodowane nieodzowną potrzebą skierowania zawodowego ruchu kolejowego na zdrowe tory, stwierdzamy uroczyste naszymi podpisami”.

Wulkan Etna się uspokaja

Wybuchy jego tracą na sile

Rzym, 15. 11. Jak donoszą z Catanji, działalność wulkanu w dniu dzisiejszym nieco osłabła i jak można sądzić słabnie nadal.

Szybkość z jaką posuwa się strumień lawy, wynosi dwa metry na godzinę. W ciągu ostatnich 24 godzin lawa posunęła się o 4 metry. Dwa jej strumienie ciągną dalej w kierunku Carrarby i Nunciaty.

Komu Ameryka nie udzieli kredytów

Narody, które się zbroją, nic nie dostaną.

Nowy Jork, 15. 11. Senator Pydings, nawiązując do przemówienia wygłoszonego przez prezydenta Coolidge’a, świadczył, że rząd Stanów Zjednoczonych dążyć będzie do ograniczenia kredytu dla tych narodów, które się zbroją. Na najbliższej sesji kongresu po otwarciu jej w grudniu sen. Pydings zgłosi wniosek, wedle którego pożyczki dla państw europejskich posiadających duże budżety wojskowe, mają zostać zabronione.

Najstarszy człowiek na świecie

Liczy 250 lat i czuje się zupełnie zdrowy.

Londyn, 15. 11. Jeżeli pragniecie żyć jak najdłużej — czterech rzeczy musicie się trzymać: mieć serce spokojne, postępować wzorem żółwia — chodzić zwawo jak gołąb i sypiać jak pies. Takie są rady Chińczyka Li-Ciang-Teung, posiadającego należytą powagę aby je udzielać, gdyż w tych dniach ukończył — 250 lat życia. Przy nim żyje — jak donosi korespondent „Nordh China Herald” — niemniej jak 180 ukochanych potomków osiadających resztki życia sędziwego staruszka, jedynego chyba na całym świecie. Dziennikarz który odwiedził, starego Li-Ciang-Teung, twierdzi, iż wygląd jego nie wiele się różni od wyglądu przeciętnych ludzi liczących ponad 70 lat, że ciesz się dalej znakomitemi warunkami umysłu i chętnie opowiada o swych przeżytych wydarzeniach, oczywiście przeważnie historii Chin. Aby długo żyć i cieszyć się zdrowiem, opowiada p. Li. nie jest wcale koniecznym uprawiać zawsze jedno i to samo rzemiosło. On n. p. przez mniej więcej 100 lat był zbieraczem leczniczych ziółek — następnie trudnił się domokrajnym handlem środków aptekarskich. Korespondent chińskiej gazety nie wspomina jednak czy na własne oczy widział metrykę urodzenia wesołego staruszka, odpowiednio zaświadczoną co do autentyczności tego niezwykłego żółtego Matuzalema.

Niebezpieczny sekretarz gminny

Poza służbą trudnił się bandytyzmem.

Wilno, 15. 11. Z Lidy donoszą: Przed paru dniami do właściciela majątku Michałowo, we wsi Zbożki, gminy nowodworskiej, nazwiskiem Mikulskiego i jego brata zgłosił się mieszkaniec Kozodój z listem anonimowym, pisany na maszynie, w którym tajemnicza organizacja żąda wypłacenia po 500 złotych od obu pp. Mikulskich na ręce oddawcy. List zawierał groźbę, że w razie niewypłacenia tej sumy, obu adresatom grozi śmierć. P. Mikulski nie ułakł się tajemniczej groźby i sprawę oddał w ręce policji, która po przeprowadzeniu śledztwa stwierdziła, iż list napisał w urzędzie gminnym sekretarz gminy, niejaki Milenkiewicz. Milenkiewicz zeznał, że napisał list na maszynie na skutek prośby Kozodoja i niejakięgo Jakimowicza. Wszystkich trzech osadzono w areszcie.

W grudniu zbierze się Rada Ligi Narodów

Genewa, 15. 11. Ogłoszono porządek dzienny sesji Rady Ligi Narodów, która się rozpoczyna dnia 10 grudnia br. Porządek dzienny obejmuje między innymi sześć zażaleń Volksbundu z woje wództwa śląskiego w sprawach mniejszości niemieckiej. Wreszcie na porządku dziennym znajduje się sprawa litewska.

Morderstwo dla sensacji

Londyn, 15. 11. Wedle doniesień z N. Jorku władze amerykańskie aresztowały ostatnio pewnego 23-letniego studenta, który przyznał się do zamordowania dwóch urzędników. Jako powód morderstwa podał zwyrodnialec chęć przeżycia sensacyjnego wypadku, przyczem dodał, że dokoła już przedtem 7 podobnych morderstw. Na spowiedź zwyrodnialca wywołała nawet w atmosferze amerykańskiej, przywykłej już do wszelkich ekstrawagancji, niezwykle silne poruszenie.

Niemcy odmawiają bolszewikom kredytów

Moskwa, 15. 11. Poseł sowiecki w Berlinie, Krestyński, nadesłał wiadomość, iż niemieckie koła finansowe dały do zrozumienia, że prowadze nie rokowań o udzielenie rządowi sowieckiemu nowych kredytów, a przedewszystkiem kredytu w wysokości 100 milionów dolarów, będzie zupełnie bezcelowe aż do chwili zapłacenia przez Sowiety procentów za poprzednie kredyty, co ma nastąpić dopiero w marcu.

Sprawca ohydnej zbrodni ujęty

Pomocnikiem jego był 14-letni chłopak.

Łódź, 15. 11. Wczoraj nad ranem funkcjonariusze łódzkiego urzędu śledczego aresztowali jednego ze sprawców mordu, dokonanego w niedzielę wieczorem na osobach małżonkowskich Fiszerów w Łodzi. Aresztowany został 19-letni Stanisław Laniucha, zamieszkały przy rodzinie przy ulicy Tarkowej w Łodzi. Aresztowany Laniucha przyznał się do udziału w morderstwie. Na ślad zbrodniarzy naprowadziło zeznanie szofera taksówki, która zлочyńcy odjechali ze śródmieścia po dokonaniu mordu. Drugim zbrodniarzem, poszukiwanym przez policję jest, według poszlak, 14-letni chłopiec. Zbrodniarze po dokonaniu morderstwa zrabowali zaledwie kilkaset złotych, które Fiszer miał przy sobie. Kasy w której się znajdowało około 150 tys. zł. w walucie zagranicznej, gotówce i papierach wartościowych, zbrodniarze, mimo posiadania kluczy otworzyć nie zdołali.

Liga Narodów gniewa się na Waldemarasa

W grudniu czekają go gorące rozprawy

Genewa, 15. 11. W kołach Ligi Narodów wyniki konferencji królewskiej wywołały bardzo wielkie niezadowolenie. Naogół wskazują że jednym rezultatem dotychczasowych pertraktacji jest konwencja w sprawie małego ruchu granicznego nie posiadająca żadnego znaczenia, która zresztą od dawna była w zupełności wykończona.

Co się tyczy przekazania pertraktacji w sprawie bezpośredniego ruchu kolejowego, ministerstwo obu państw, uważają w kołach Ligi Narodów, że jest to zwykły manewr Waldemarasa zmierzający do przewleczenia sprawy. Nie ule-

ga zatem wątpliwości, że na najbliższej sesji Rady Ligi, rozpoczynającej się już 10 grudnia, cały problem polsko-litewski, jak to było zastrzeżone w rezolucji, powziętej na ostatniej sesji, będzie ponownie rozważany.

Z Rady ustąpi hiszpański ambasador w Paryżu Quinones de Leon. Posiada on prawo wystąpienia z wnioskami nawet bez ządania jednej ze stron, a to na podstawie art. 4. i 23 statutu Ligi, bądź ze względu na zagrożenie pokoju, bądź ze względu na interesy komunikacyjne, handlowe i przemysłowe państw zrzeszonych w Lidze.



Bestjalstwo litewskich szaulisów

W dniu naszego święta bili Polaków.

Wilno, 15. 11. Mimo zakazu władz litewskich na obszarze Litwy kowieńskiej w sobotę w Szawlach, Kownie, Koszedarach, w niedzielę zaś w Wilkomierzu, Kalwarji, Oranach itd. odprawiano za łobne i dziękczynne nabożeństwa, celem uczczenia Niepodległości Państwa Polskiego.

W Kownie podczas nabożeństwa nacjonalistyci usiłowali wywołać w kościele awanturę. W Wilkomierzu wychodząc z kościoła ludność polską obrzucano kamieniami. W Szyrwantach polską szkołę obrzucono kamieniami, przyczem raniiono 4 dzieci.

W Szawlach przed kościołem szaulisi pobili kilku włościan polaków. Na pograniczu w Oranach pobito dotkliwie trzech włościan i dwie kobiety narodowości polskiej.

Tragiczna śmierć chłopca

Czorstków, 15. 11. Dwaj nieletni chłopcy (bliźniacy), dzieci porucznika Waydy z Czorstkowa, w czasie nieobecności ojca bawili się pozostawionym przez niego rewolwerem. Wskutek nieostrożnej manipulacji nastąpił nagle wystrzał i jeden z chłopców, liczący lat 11, został trafiony kulą w kark i w kilka minut zmarł.

Do czego prowadzą namiętności?

Przegrał zakład, więc zamordował wygrywającego

Chicago, 15. 11. Znany miljoner amerykański i gracz hazardowy Arnald Rothstein, założył się z pewnym znajomym o 2 miliony dolarów przeciw 500 miljonom, że Herbert Hoover zostanie wybrany prezydentem Stanów Zjednoczonych. Gdy okazało się, że Rothstein zakład wygrał, przeciwnik jego, Jack Smith zastrzelił, go nie mogąc wypłacić przegranej sumy. Za mordercę rozpisano listy gończe.

Krwawe porachunki bandyckie

Buffalo, 15. 11. W jednej z restauracji buffalskich zamordowano kilka dni temu Polaka Antoniego Wietrzyńskiego. Jak stwierdził Wietrzyński w pewnej chwili udał się do umywalni, gdzie napadło go 3 nieznanymi bandytów, którzy zastrzelili go wynieśli umierającego z lokalu, poczem zbiegli. Wietrzyński niedawno odsiedział rok więzienia i padł prawdopodobnie ofiarą wzajemnych porachunków pomiędzy swoimi dawnymi towarzyszami.

Po czterech miesiącach pożycia małżeńskiego

biorą już rozwód.

Berlin, 16. 11. W sądzie berlińskim uzyskał rozwód syn znakomitego pisarza Gerharda Hauptmanna, ożeniony z księżniczką Schaumburg-Lippe, pochodzącą z domu panującego. Rozwód ten wywołał wielką sensację w kołach berlińskich, ponieważ rozwiedzione małżeństwo zawarło było zaledwie przed czterema miesiącami.

Oficerowie chińscy przybywają do Niemiec na studia.

Berlin, 15. 11. W najbliższych dniach przybywa tutaj grupa 35-ciu oficerów armji chińskiego generała Fenga, który, jak wiadomo jest chrześcijaninem. Oficerowie ci mają studiować w Niemczech nauki prawnicze aby móc później objąć wyższe stanowiska w administracji swego kraju.

Zgodnie z rozporządzeniem gen. Fenga oficerowie zamieszkają w Poczdamie, aby zdala od zgiełku i życia wielkomiejskiego móc spokojnie oddawać się pracy.

sza rośnie i potężnie drogą naszych wysiłków i pracy". Mocarne te słowa, przepojone rzewną nutą patriotyczną, znalazły żywy oddźwięk w piersiach słuchaczy i dziękczynną nutą popłynęła ku niebiosom pieśń: „Boże coś Polskę”, kładąc u stóp „Przedwiecznego” dziękczynienia za przywróconą nam Wolność i prosząc o dalszą opiekę nad naszą ukochaną Ojczyzną.

Po opatrzeniu korzonków lipy ziemią którą pierwszy położył p. Inspektor, członkowie R. S. M. p., nadleśniczy Beer i in. ruszył pochód ku szkole powszechnej, gdzie odbył się poranek szkolny w sali klasy V. Na program jego składały się śpiewy działwy szkolnej, przeplatane deklamacjami i przemówieniami, z których pierwsze wygłosił p. Gierszewski, nauczyciel, mówiąc o znaczeniu tego święta i zadaniach dziecka polskiego, b. stać się mogło w swoim zakresie budowniczym Polski. Następnie zabrał głos p. Rózek, oficer rez. i posiadzieli ziemski na Żabnie, mówiąc o tężyźnie duchowej i fizycznej, jaką winni jesteśmy Ojczyźnie naszej.

W dalszym ciągu przemawiał p. Beer, nadleśniczy z Gieldona, mówiąc o owych „małych żołnierzyczkach”, którzy 10 lat temu zwycięsko bronili starego grodu kresowego — Lwowa. W końcu zabrał głos p. Wańtowski, miejscowy kierownik szkoły, dziękując gościom za przybycie, oraz apelując do serc zebranej działwy, by idąc śladem ojców naszych miłowała Ojczyznę drogą i w razie potrzeby życie swoje ochotnie, kładła na ołtarz ojczyzny — „Rotą” Konopnickiej zakończono poranek.

Wieczorem odbyła się uroczysta wieczornica dla działwy na sali p Szamockiego. Treść jej wypełniały śpiewy gło-

sowe dzieci szkolnych pod batutą p. Gierszewskiego, nauczyciela, deklamacje solowe i zbiorowe, pod dyrektywą p. Markiewicza, nauczyciela. W końcu odbyła się próba generalna mającego być nazajutrz odegranego utworu scenicznego. Pieśnią: „Nie rzucim ziemi skąd nasz ród”, solowano wieczornice

Powstańcy i Wojacy również czuwali. — Punktualnie o godz. 8-mej wieczorem rozplynęło się echo brawurowych marszów i dziarskie postacie Wojaków kroczyły ulicami wioski z orkiestrą na czele, robiąc uroczysty capstryk. Marszrutę oświetlały im pochodnie i liczne lampiony oraz ognie sztuczne z okien domów prywatnych W związku z tem odbyło się przeprowadzenie sztandaru Tow. P. i Wojaków z domu b. prezesa Literackiego do p. Leona Wróblewskiego, obecnego wiceprezesa. Następnie pochód kroczył ku dworcowi i wracając rozwiązał się przed lokalem wojskowym p. Kiedrowskiego.

Przebieg uroczystości w niedzielę był bardzo imponujący. Podczas uroczystej sumy powiewał w kościele las chorągwi różnych organizacji i towarzystw całej parafji. Główną atrakcją była dopiero wieczornica, odbyta na sali p. Szamockiego, podczas której wystąpiły, tak jak w dniu poprzednim dzieci szkolne ze śpiewami i deklamacjami. Następnie wygłosił dłuższe przemówienie nauczyciel p. Gierszewski, charakteryzując zachłanność wrogów naszych przed rozbiarami, długoletnią niewolę Polaków i cudowne Zmartwychwstanie Polski. Mówca uwpuklił mac i hart Ducha Narodowego, który aczkolwiek systematycznie wystąpił wówczas, gdy Bóg skrusz. kajdany niewoli, zgniotłszy doszczętnie ciemiężycieli.

Następnie wystąpił „Chór męski i pod batutą p. Rózka odśpiewano dwie udatne pieśni. — Wywody mówcy, jak i produkcje „Chóru” spotkały się z gorącym aplauzem publiczności, szczególnie wypełniającej salę.

Po ukończeniu części wokalne odgrano stosowny utwór sceniczny p. t.: Arlekin księdza Hackenkreuz” Gra aktorów, zaangażowanych li tylko z nośród miejscowego nauczycielstwa, jak i scenarja było świetna. Sztuka ta wyreżyserowana przez tut. kierownika szkoły p. Wańtowskiego, budziła zachwyt u publiczności, wobec czego oklaskom nie było końca. Utwór powyższy, to fragment walk hakaty z żywiołem polskim, zaś obrazy przesuwające się w akcji, są prawie współczesne, stąd tak olbrzymie zainteresowanie się utworem u publiczności. Po skończonym przedstawieniu odbyła się zabawa taneczna, równocześnie na kilku salach. — Z zadowoleniem trzeba podkreślić przedewszystkiem tę nadzwyczaj solidarną współpracę wszystkich władz, jak i organizacji około obchodu tego święta. Jest to dowód, iż obywatelstwo tutejsze wysoki dźwizy sztandar narodowy, a zarazem najlepsza odpowiedź naszym sąsiadom, którzy nie przebijają w środkach by doprowadzić do ponownego rozbioru.

Lecz pamiętajcie, niemiaskowicie, że niczem wasze urojenia, gdyż „Twierdzą nam będzie każdy próg, — tak nam dopomóż Bóg...” (h)

RUCH W TOWARZYSTWACH

Lutnia. W piątek o godz. 8 wieczorem lekcja śpiewu dla chóru mieszanego. Kompletny chór bardzo pożądaný. Dyrygent.

Już czas zaopatrzyć się w trykotaże zimowe i wyroby wełniane.

Koszule męskie od 6.00 zł.
Kamizelki męskie od 7.75 zł.
Majtki damskie od 4.50 zł.

Kaftany męskie od 4.00 zł.
Kalesony męskie od 4.00 zł.
Majtki damskie reform od 5 zł.

Ludwik Rasch

Jaczi wiewione i kamizelki, sukienki wiewione, pulowery, kamizelki dziec., ubranka dziec., ubranka „Bleyle“ swetry, kamiz.

Szlupfery dziec. i damskie od 1 zł. Koszuiki damskie — staniczki damskie. Eleganckie szlupfery damskie i kombinacje. Pończochy wełniane damskie i dziec. Kamasze, skarpetki męskie, ękawiczki.

Dobre i tanie!

Dobre i tanie!

Składaj systematycznie, a będziesz miał z czego czerpać w potrzebie

Przyjmujemy pieniądze na oprocentowanie i płacimy od wkładów 6—10 proc. rocznie nie potrącając podatku od kapitałów.
Wypożyczamy bezpłatnie domowe puszki oszczędności.
Otwieramy rachunki bieżące i konta czekowe.
Załatwiamy wszelkie przekazy czekowe i pieniężne.

Miejska Kasa Oszczędności

Chojnice Ratusz pokoje 5 i 6.

Za wkłady i ich oprocentowanie ręczy miasto Chojnice całym majątkiem i dochodami

Skóry surowe, brudną wełnę

skórki i to: tchorze, lisy, kuny, wydry zające, króliki i włosy końskie kupuje

po najwyższych cenach dziennych

Maks Nasch, Tuchola
telefon 86.

W środy i soboty jestem w Chojnicach u kupca p. Natha, Człuchowska.

PROWINCJA!

Wyjazd do Warszawy zbyteczny!

Załatwiamy wszelkie zlecenia w sądach, urzędach i państwowych komunalnych, instytucjach finansowych i wszystkich innych.

Interwencje, zastępstwa, porady, informacje we wszelkich sprawach. Windykacje wkłsi i należności. Wywiady. 3338

Biurowo „Pomoc Prawno-Handlowa“
Warszawa, Nowy-Swiat 28.

Prosimy załączać znaczki pocztowe na odpowiedź. Korespondenci w całej Polsce poszukiwani.

Wielki wybór

MEBLI

kompletne umeblowania jak i pojedyncze meble.

Trumny

i wybicia do trumien

Fr. Kiedrowski,
Chojalce (Pom.) Człuchowska 6 8

Najstarszy magazyn w miejscu.
Własne warsztaty stolarskie i tapicersk.

Braclia Hubert, Gdańska 18 **Drogerja**
Rok zał. 1894 — Tel. 219

Artykuły fotograficzne — Mydła toaletowe
Perfumy — Farby — Tapety —
Olivi do maszyn.

Wielki wybór — Ceny przestępne

Miód sztuczny
poleca 2431
A Ludwig.

Poszukuję zaraz lub od 1. 12. b. r.
2 pokoi z kuchnią.
Zgłosz. do eks. Dz. Pom.

1 maneż
na sprzedaż. 2428
Probstwo Nowacerkiew.

2 pokoje umebl.
od 1. 12. lub później z osobnym wejściem do wynajęcia. Adres wskaże eksp. Dzień. Pom. 2427

W sobotę od godz. 8-mej rano odbędzie się w rzeźni miejskiej sprzedaż

wołowiny

Ucznia szewskiego
poszukuje zaraz 2421
Stoppa, ul. Szewska 7.

Przetarg przymusowy

W sobotę dnia 17. b. m. o godz. 15 tej sprzedam na podwórzu spedytora Nowackiego najwięcej dającemu za gotówkę:

- 1 blurko
- 1 kanapę
- 1 stół

Licytacja odbędzie się na pewno.

Rogowski
kom. sądowy Chojnice 2433

Przetarg przymusowy

Dnia 17. 11. o godz. 11.30 sprzedam w Pawłowie najwięcej dającemu za gotówkę.

1 browę
Zbiórka licytantów przed szkołą. 2432

Szeleziński
kom. sąd.

Czarna browa

ze znakiem „E“ poprawnej stronie między Meclkałem a MR. odawa zaginęła. Uczciwy znalazca zechce donieść za wynagr. dniem do: 2430

Sliwiński
mistrz rzeźnicki Chojnice.

Baczność!

Wykonuję wszelkie reparacje kalosz i buclków gum. każdego gatunku prędko i tanio.

L. Frey.
Szosa Gdańska 20. 2425

F o e cam
prima kiszona kapuste i ogórki.

R. Szyszka
Skład tow. kolonj. 2426
Gimnazjalna 4-5

Potrzebna samodzielna
kucharka
i czysta pokojowa
Kolińska, Brusy
pow. Chojnice 2434

Dziewczyny

jako drugiej pokojowej uczciwej zadowolonej z dobremi poleceniami poszukuje. 2429
Dr. Łukowicz.

Służąca

do wszelkiej pracy w gospodarstwie wiejskiem potrzebna zaraz. 2424
Zgł. Nadleśnictwo
Rytel pow. Chojnice.



Urbin
z dogodnym otwieraczem
obrotowej sekcji bezpłatnie!